

3. Якість продукції (послуг) як економічна категорія [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.com/15980223/ekonomika/yakist_produktsiyi_poslug_ekonomichna_kategoriya.

4. Якість продукції: методологічні та прикладні аспекти [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?Op=1&z=2018>.

5. Якість продукції та концепції управління нею як фактор підвищення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/7_NMIW_2011/Economics/10_80849.doc.htm.

УКРАЇНА У РЕЙТИНГУ ГЛОБАЛЬНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ

***ЯЛОВЕНКО В.П., СТУДЕНТ*,
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІАВСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА***

Головним пріоритетом для країн, що розвиваються, стають якісні параметри оцінки, які визначають їх міжнародну конкурентоспроможність.

У рейтингу глобальної конкурентоспроможності Всесвітнього економічного форуму (ВЕФ) за 2015 рік Україна втратила 3 позиції і опустилась з 76-го (у 2014 році) на 79 місце серед 140 країн світу. Україна знаходиться між Гватемалою та Таджикистаном.

Індекс конкурентоспроможності визначає здатність економіки зростати у довгостроковій перспективі. Складається з 114 показників, 2/3 яких – це результати опитування керівників бізнесу, 1/3 – статистична інформація [1].

Виділяють наступні 10 принципів оцінки конкурентоспроможності країни:

1. Застосування переважно кількісних методів оцінки. Кількість показників повинно бути мінімальним, але достатнім для дотримання принципу комплексності. Максимальний рівень конкурентоспроможності країни, за аналогією з конкурентоспроможністю товарів і організацій, має дорівнювати

---

* Науковий керівник – Антоценкова В.В., к.е.н., доцент

одиниці.

2. Використання статистичних даних країни і міжнародних організацій з тим, щоб одна людина могла зібрати інформацію, інший розрахувати показник, а третій перевірити якість роботи першого і другого з оцінкою: повноти, достовірності, точності, своєчасності та перспективності. Показники, за можливості, повинні бути одного рівня ієрархії, а не стрибати з рівня на рівень (наприклад, один показник з першого рівня дерева показників конкурентоспроможності, другий - з третього рівня, третій - з другого і т.д.).

3. Застосування до формування показників системного підходу, перш за все, з точки зору вивчення взаємозв'язків країни з зовнішнім середовищем – світовою спільнотою, її інтеграції з іншими країнами і синергічність.

4. Застосування комплексного підходу, тобто оцінка конкурентоспроможності з урахуванням політичного, соціального, духовного, екологічного, технічного, економічного розвитку країни або людини.

5. Застосування показників, що відображають минуле, сьогодення і майбутнє розвитку країни.

6. Структура (конструкція) формули оцінки конкурентоспроможності країни має бути ідентична структурам формул оцінки товарів і організації з визначенням вагомості (важливості) приватних показників конкурентоспроможності.

7. У формулу оцінки конкурентоспроможності країни повинен бути включений показник, що відображає природні конкурентні переваги країни.

8. Показники не повинні прямо залежати від розміру країни, чисельності її населення.

9. Оцінка конкурентоспроможності країн світової спільноти повинна оцінюватися щорічно органами ООН з публікацією результатів.

10. За результатами оцінки конкурентоспроможності країни повинні бути встановлені щорічні міжнародні відзнаки [2, с.62].

Що ж, найбільше позицій Україна втратила за складовими макроекономічного середовища (мінус 29 позицій, 134 місце із 140 країн) та рівнем розвитку фінансового ринку (мінус 14 позицій, 121 місце). Трохи погіршилися оцінки складової «охорона здоров'я та початкова освіта» (мінус 2 позиції).

Показник макроекономічного середовища погіршився перш за все через інфляцію. Україна втратила 59 місць у рейтингу за цим

показником і опинилась на 134-му місці серед 140 країн у рейтингу. Україна втратила 44 позиції за показником державного боргу і у 2015 посіла 110 місце серед 140 країн, оскільки відбувалось зростання обсягу державного боргу. Також відбулось погіршення оцінки сальдо державного бюджету (мінус 5 місць, 104 місце) та кредитного рейтингу країни (мінус 13 місць, 118-е).

За вищою освітою та професійною підготовкою Україна піднялась на 7 позицій і зайняла 34 місце з 140 країн світу. Таким чином, вища освіта залишається конкурентною перевагою України. Україна зайняла 14-те місце в світі за рівнем охоплення вищою освітою та 38 місце за якістю викладання математики та природничих наук. 44 місце – за доступом до Інтернету в школах (плюс 23 позиції). Україна також має конкурентну перевагу у якості (45-е місце серед 140 країн) та охопленні початковою освітою (33-е).

За результатами 2015 року Україна має декілька конкурентних переваг за інноваціями. Україна посіла 29 місце у рейтингу за наявністю наукових та інженерних кадрів, 43 – за якістю науково-дослідних закладів та 50 – за кількістю патентів на винаходи. Очевидно, що інновації є потенціалом для зростання економіки. Задля цього необхідні зусилля держави і бізнесу: збільшити державні закупівлі високотехнологічної продукції (наразі Україна знаходиться на 98у місці) та вдосконалити співпрацю університетів і бізнесу у науці та інноваціях (74-е місце).

Література.

1. Україна у рейтингу глобальної конкурентоспроможності 2015. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://reforms.in.ua/ua/news/ukrayina-u-reytingu-globalnoyi-konkurentospromozhnosti-2015>
2. Фатхутдинов Р. А. Стратегический маркетинг. Учебник для вузов, 5-е издание / Р.А. Фатхутдинов. – М., 2008. – 640с.
3. Офіційний веб сайт Національної ради реформ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://reforms.in.ua>.
4. Офіційний веб сайт Держкомстату України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
5. Антощенкова В. В. Світовий досвід організації економічних відносин виробничих та молокопереробних підприємств / В.В. Антощенкова // Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва. Економічні науки. – Х.: ХНАУ, 2014. – № 6. – С. 97 – 102.